

BEURSSCHOUWBURG, theater gelegen aan de August Ortsstraat 22 te Brussel, vlak bij de Beurs. Het Théâtre de la Bourse werd in 1946 opgericht in de zaal La Brasserie flamande, waar reeds voor de eeuwwisseling feesten en vergaderingen werden gehouden. Er werden vooral vaudevilles en operettes in het Frans gespeeld. De belangstelling was evenwel beperkt en na twee of drie jaar moest de schouwburg de deuren sluiten.

Toen de gebouwen van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) aan de Lakensestraat in mei 1955 afbrandden, week het gezelschap onder leiding van Louis de Bruyn voor het seizoen 1955-1956 uit naar de Beursschouwburg. Onder de nieuwe directeur, Vik de Ruyter, bleef het gezelschap er nog twee seizoenen, tot de KVS in 1958 weer bespeelbaar werd. In 1963-1964 besloten de adjunct-minister voor Nederlandse cultuur **Reenaat van Elslande** en zijn kabinetschef **Alfons van Impe** dat een tweede Nederlandstalige schouwburg noodzakelijk was om de uitstraling van de Nederlandse cultuur in Brussel te bevorderen. Het idee hiervoor kwam van de KVS dat wilde uitbreiden en werd door het **ministerie van de Nederlandse cultuur** gunstig onthaald. Het nieuwe theater opende op 5 februari 1965 zijn deuren in de gebouwen van de Beursschouwburg. **Dries Wieme** werd de eerste artistieke directeur, terwijl de praktische organisatie in handen was van de **Kring Vlaams Gezelschapsleven**. Er werd een **Kultuurcentrum** van de Kring Vlaams Gezelschapsleven opgericht en een raad van beheer samengesteld (met als voorzitter de advocaat **A. Mares** en **Aelbrecht Peerenboom** als afgevaardigd beheerder), die de zaal huurde.

De Beursschouwburg groeide uit tot een onthaaltheater voor progressieve Vlaamse gezelschappen. In 1968 werd een eigen gezelschap opgericht, de **Werkgemeenschap**, dat vooral politiek geëngageerd avant-gardetoneel bracht. De uitbouw van een – politiek-geëngageerd – beroepstoneelgezelschap botste evenwel met de doelstellingen van de Beursschouwburg, namelijk een forum bieden aan Vlaamse gezelschappen in het kader van de Vlaamse cultuurpolitiek in Brussel. Na moeilijkheden met minister **Frans van Mechelen**, die dreigde de subsidiëring stop te zetten, moest de Werkgemeenschap haar activiteiten in 1969 omwille van financiële problemen staken.

In de jaren 1970 was de Beursschouwburg opnieuw een onthaaltheater waar alle vormen van toneel aan bod kwamen. Het beheer werd in 1972 overgedragen aan het **Contact- en Cultuurcentrum Brussel**, dat ook kleinkunst naar de Beursschouwburg haalde. In 1974 werd het **Cultureel Animatiecentrum Beurschouwburg (CACB)** opgericht, met een sterke inbreng van de **Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie (NCC)** (**Jan Béghin** was afgevaardigd beheerder van het

CACB van 1976 tot 1979). Nog in 1974 vond de animatiehappening Mallepunt voor de eerste maal plaats. Ook op het vlak van het theater bleef de Beurschouwburg zoeken naar vernieuwing. Er werd avant-gardetheater en een vorm van straattheater-volkstheater-variété geprogrammeerd, terwijl er in de jaren 1980 ook plaats werd gemaakt voor multimedia-projecten, video- en performance-kunstenars.

LITERATUUR: S. Parmentier, *Vereniging en identiteit. De opbouw van een Nederlandstalig sociaal-cultureel netwerk te Brussel (1960-1986)* (Taal en Sociale Integratie, nr. 10, 1988).

AELBRECHT PEERENBOOM* EN NELE BRACKE